

Langsiktig arealstrategi for Eidsvoll kommune

Eidsvolls arealstrategi bygger på kommunens visjon og på kommunens satsningsområder i henhold til kommuneplanens samfunnsdel, supplert med assosierte bærekraftsmål fra FN. Arealstrategien binder kommuneplanens samfunnsdel og arealdel sammen, og gir hovedprinsipper for kommunens langsiktige arealbruk. Arealstrategien gir føringer for kommuneplanens arealdel, og innebærer verdivalg og avveininger av hensyn. Arealstrategiens hovedprinsipper og prioriterte vekstområder er vist i vedlagte arealstrategiske kart. Det er arealdelens plankart og bestemmelser som fastsetter arealbruken med juridisk bindende virkning.

1 Kommunens visjon: *Trivsel og vekst i grunnlovsbygda*

Hovedmål

Grunnlovsbygda Eidsvoll skal være en attraktiv og god kommune å bo og leve i. I samarbeid med sine innbyggere skal kommunen arbeide for at kulturarv, miljø, naturressurser, arealer og økonomi forvaltes på en måte som sikrer gode levekår for alle, og som sikrer en bærekraftig og framtidsrettet samfunnsutvikling.

FNs bærekraftsmål

2 Folkehelse

Hovedmål

Innbyggerne i Eidsvoll skal oppleve god livskvalitet, sosial rettferdighet og gode muligheter for utdanning og utvikling.

FNs bærekraftsmål

- 2.1 Boområder, møteplasser og uteområder skal være tilgjengelig for alle, og utformet med sikte på å fremme aktivitet og trivsel
- A. Boområder, møteplasser og uteområder skal utformes slik at de kan brukes av alle.
 - B. Det skal legges til rette for integrering i boligmarkedet gjennom sosial boligpolitikk. De største tettstedene skal ha en variert boligmasse for at folk skal kunne bo i samme område livet gjennom.
- 2.2 Barn og unge skal vokse opp i trygge og utviklende miljøer og gis mulighet til å bidra aktivt i lokalsamfunnet
- C. Uteområder og lekeplasser skal være trygge og trafikksikre og være utformet med hensyn til forebygging av kriminalitet
 - D. Offentlig tjenestetilbud som skoler, barnehager, helsetjenester, kultur- og fritidsinstitusjoner skal lokaliseres slik at de er tilgjengelig med gange, sykkel eller kollektivtrafikk for flest mulig.
- 2.3 Kommunen skal bidra til godt læringsmiljø for barn og unge
- E. Et trygt og godt barnehage- og skolemiljø er vesentlig for å fremme barnas og elevenes trivsel, læring, utvikling og helse og for å forebygge fravær i skolen. Videre tilrettelegger kommunen for gode læringsarenaer gjennom kulturskole, ung fritid og bibliotek.
- 2.4 Kommunens innbyggere er aktive og selvhjulpne så lenge som mulig, og har trygghet for riktig hjelp når de behøver det
- F. Universell utforming skal vektlegges slik at flest mulig klarer seg selv i egen bolig lengst mulig.
- 2.5 Kultur er viktig for folkehelsen og lokalsamfunnet, og alle skal gis mulighet til å oppleve og utøve kultur
- G. Kommunen skal sammen med lag, foreninger og innbyggerne legge til rette for et rikt kultur-, idretts- og friluftsliv.

3 Næringsutvikling

Hovedmål

Eidsvoll kommune skal være en attraktiv kommune for næringsetablering og næringsutvikling, og skal oppfattes som pådriver, tilrettelegger og støttespiller i arbeidet med næringsutvikling.

FNs bærekraftsmål

- 3.1** Kommunen skal etablere nye næringsarealer som legger til rette for nyetableringer i tilknytning til eksisterende infrastruktur og med tanke på utvikling av tettstedene.
- A.** Areal- og transportkrevende virksomheter lokaliseres til områder med god tilgjengelighet til hovedtransportårene.
 - B.** Besøks- og arbeidsplassintensive virksomheter lokaliseres til tettstedene med god tilgjengelighet for myke trafikanter og kollektivreisende.
- 3.2** Kommunen skal framstå som troverdig og attraktiv innen grønn-/landbruksbasert næringsutvikling
- C.** Kommunens primærnæringer skal gis langsiktige og stabile rammevilkår i arealforvaltning ved å ta vare på dyrket og dyrkbar mark samt skog og andre naturressurser.
 - D.** Kommunen skal bidra til optimal produksjon av landbruksprodukter og etablering av innovativ grønn næringsvirksomhet.

4 Arealbruk og utbyggingsmønster

Hovedmål

Eidsvoll kommune skal vektlegge et langsiktig, robust, trygt og miljøvennlig utbyggingsmønster i all arealplanlegging.

FNs bærekraftsmål

- 4.1** Eidsvoll sentrum, Råholt sentrum og øvrige lokalsentre skal utvikles med boliger og sentrumsfunksjoner i en kompakt og oversiktlig struktur
- A.** Det skal være korte avstander mellom funksjoner og kollektivtransport, samtidig som identitet, kulturhistoriske og miljømessige kvaliteter tas vare på og videreutvikles.
 - B.** Dyrka og dyrkbar mark skal bevares og forøkes, men vekst må gå foran vern i sentrumsområder. Det må legges til rette for nydyrking og nybygging i landlige strøk.
 - C.** Det skal ikke åpnes opp for store, sammenhengende utbyggingsområder utenfor eksisterende tettsteder.
 - D.** Tapet av bevaringsverdig bebyggelse skal minimeres.
 - E.** Å sentralisere bolig- og arbeidsplassveksten innenfor to vekstområder gir ikke den beste langsiktige utviklingen for Eidsvoll. Kommuneplanen skal ikke følge 80/20-prosent vekstfordelingsprinsippet mer enn det som er forventet. Kommuneplanen skal utformes slik at den er tilpasset fremtidig ny regional plan, jf. intensjonene i regional planstrategi for Viken.
 - F.** Tettstedene med prioriterte vekstområder skal utvikles med attraktive felles uterom og grøntarealer nærme der folk bor, møteplasser fylt med liv og aktivitet, og tilgang til turstier og nærmiljøanlegg. Fortetting skal ikke skje på bekostning av kvalitet.

- 4.2** Boligbygging utenfor sentrumsområdene skal bygge opp under den eksisterende grendestrukturen og ta hensyn til behovet for god utnyttelse av kommunal infrastruktur og effektive kommunale tjenester.
- G.** Lokalsamfunn og mindre tettsteder skal videreutvikles utfra sine kvaliteter og sin identitet, selv om det ikke legges opp til sterk vekst.
 - H.** Tettsteder og lokalmiljøer skal utvikles som gode nærmiljøer med trafiksikre løsninger og god sosial infrastruktur. Tjenester, fritids- og handelstilbud må være tilpasset stedets størrelse og funksjon.
- 4.3** Publikumsrettede, tjenesteytende og arbeidsplassintensiv næring legges fortrinnsvis i tilknytning til tettstedene med god kollektivdekning.
- I.** Tettsteder innenfor de prioriterte vekstområdene skal være flerfunksjonelle, ha variert arbeidsmarked, handel-, tjeneste- og aktivitetstilbud.
- 4.4** Transportsystemet skal videreutvikles slik at kollektivtrafikken og myke trafikanter kan ta en større andel av reisene.
- J.** Vegsystemet skal bygges ut med sikte på å tilrettelegge for at flere kan gå eller sykle i et trafiksikkert miljø.
 - K.** I de prioriterte vekstområdene skal parkering for privatbil ikke dominere sentrum. Parkering skal plasseres strategisk i tilknytning til hovedveinettet, under eller i bakkant av bygg, for å sikre attraktiv utvikling av tettstedet med mennesker og møteplasser i sentrum.
 - L.** Det må likevel sikres at alle områder blir tilgjengelige for eldre, bevegelseshemmede eller andre som ikke har mulighet til å bruke kollektivtransport, sykle eller gå.
- 4.5** Eidsvoll kommune skal bevare sitt særpreg og sin identitet i en region med sterk vekst. Samtidig, gjennom interkommunalt samarbeid, bidra til et bærekraftig regionalt utbyggingsmønster
- M.** Det skal legges vekt på å oppnå gode regionale helhetsløsninger knyttet til arealbruk på tvers av kommunegrensene.
 - N.** Kommunen skal være pådriver for å sikre et best mulig kollektivtilbud internt i kommunen og mellom sentrene i regionen.

5 Klima og miljø

Hovedmål

Eidsvoll kommune skal bevare og videreutvikle sitt grønne preg og sine natur-, kultur- og miljøkvaliteter.

FNs bærekraftsmål

- 5.1** Energibruk og klimautslipp skal reduseres i tråd med nasjonale og regionale målsettinger gjennom valg av utbyggingsmønster, arkitektur/materialvalg og bruk av alternative energiformer
- A.** Utbygging skal sikre spennende og nytenkende arkitektur med miljøvennlig og bærekraftig materialbruk.
 - B.** Klimahensyn og energibruk skal vektlegges ved etablering av nye bo- og næringsområder. Kommunen vil bidra til at tiltakshavere følger opp klimavennlige intensjoner bl.a. i forbindelse med utforming av nybygg, materialvalg og valg av energiløsninger.
- 5.2** Kommunen skal være robust i forhold til forventede klimaendringer
- C.** Nye utbyggingsområder skal planlegges og lokaliseres slik at de ikke er utsatt for økt hyppighet av ras og flom.
- 5.3** Kommunen skal ha en sammenhengende og variert blå- /grønnstruktur som sikrer ivaretagelse av det biologiske mangfoldet og tilrettelegger for en helsefremmende livsstil og friluftsliv for alle
- D.** Det skal være en tilgjengelig, variert og sammenhengende grønnstruktur i hele kommunen og høy kvalitet i parker, torg og byrom.
 - E.** Turstier og blågrønne kvaliteter skal videreutvikles i et sammenhengende nett som binder sammen by, tettsteder og ulike skogsområder. Overvann skal håndteres ved lokal fordrøyning eller ledes til nærmeste vassdrag.
- 5.4** Viktige områder for biologisk mangfold og trekkveger for viltet skal i størst mulig grad holdes fri for utbygging
- F.** Ved utarbeidelse av reguleringsplaner skal hensynet til biologisk mangfold og vilt vektlegges spesielt. Kriteriet er også viktig ved vurderingen av eldre, ikke utbygde, områder avsatt til utbyggingsformål.

6 Vedlegg: Strategisk arealkart

Leserhjelp til å forstå og tolke arealstrategikartet:

Kartet kan forstås som et forenklet oppsummeringskart av punkt 1-5 over, altså en oppsummert visualisering av arealstrategiene. Alle punktsymboler og polygoner i kartet er stort sett plassert i kartet med riktig/realistisk presisjon. Avgrensingen av de to oransje områdene for prioriterte vekstområder er hentet fra gjeldende kommuneplan. Punktsymbolene «tettsteder» og «regionale næringsområder» er imidlertid vist med lavt presisjonsnivå. Det er ikke meningen at disse punktsymbolene skal ta til inntekt for at det kun er områdene som faller på innsiden av symbolet som markerer selve tettstedene/næringsområdene. Disse er i realiteten større enn punktsymbolene, - som peker på den omtrentlige lokaliseringen. Angivelsen av tettstedene Dal, Langset og Feiring representerer ikke nødvendigvis planer om vekst, men står seg først og fremst som en bevisstgjøring av at dette er større tettsteder i Eidsvoll kommune som potensielt kan tilgodeses med vekst de også.